Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (prvá komora)

zo 7. septembra 2022 *

„Štátna pomoc – Pomoc, ktorú poskytlo Belgicko spoločnosti JCDecaux Street Furniture Belgium – Rozhodnutie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom a nariaďuje sa jej vrátenie – Výhoda – Povinnosť odôvodnenia“

Vo veci T-642/19,

JCDecaux Street Furniture Belgium, so sídlom v Bruseli (Belgicko), v zastúpení: A. Winckler, G. Babin a B. Cambier, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: G. Braga da Cruz, C. Georgieva a D. Recchia, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje

Clear Channel Belgium, so sídlom v Bruseli (Belgicko), v zastúpení: P. de Bandt, M. Gherghinaru a L. Panepinto, advokáti,

vedľajší účastník konania,

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá komora),

v zložení: predseda komory H. Kanninen, sudcovia M. Jaeger a M. Stancu (spravodajkyňa),

tajomník: L. Ramette, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po pojednávaní z 2. marca 2022,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

1 Svojou žalobou podanou na základe článku 263 ZFEÚ sa žalobkyňa, spoločnosť JCDecaux Street Furniture Belgium, predtým JCDecaux Belgium Publicité, domáha zrušenia rozhodnutia Komisie C(2019) 4466 final z 24. júna 2019 týkajúceho sa štátnej pomoci SA.33078 (2015/C) (ex 2015/NN), ktorú poskytlo Belgicko spoločnosti JCDecaux Belgium Publicité (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Okolnosti predchádzajúce sporu

2 Mesto Brusel (Belgicko) a žalobkyňa uzavreli dve po sebe idúce zmluvy týkajúce sa poskytnutia rôzneho mestského mobiliáru, ktorého časť sa mohla využívať na reklamné účely.

3 V prvej zmluve zo 16. júla 1984 (ďalej len „zmluva z roku 1984“), ktorej doba platnosti bola pätnásť rokov, sa stanovilo, že žalobkyňa dáva mestu Brusel k dispozícii a využíva autobusové prístrešky a mestský informačný mobiliár, nazývaný „MUPI“ („mobiliers urbains pour l’information“) (ďalej len „MUPI“), ktorých je naďalej vlastníčkou, za týchto podmienok:

– žalobkyňa neplatí žiadne platby v súvislosti s nájomným, právami na využívanie alebo poplatkami za autobusové prístrešky a MUPI, ale musí mestu Brusel poskytovať niekoľko vecných výhod, a to musí zdarma dať k dispozícii odpadkové koše na papier, verejné hygienické zariadenia, elektronické noviny, ako aj realizovať všeobecný plán mesta Brusel, turistický a hotelový plán a plán chodníkov pre chodcov mesta Brusel,

– žalobkyňa je oprávnená využívať dodané autobusové prístrešky a MUPI na reklamné účely ako protiplnenie za svoje služby,

– každé zariadenie sa môže využívať počas obdobia pätnástich rokov od jeho osadenia konštatovaného v kontradiktórnom protokole.

4 V roku 1995 mesto Brusel ukončilo zmluvu z roku 1984.

5 V roku 1998 mesto Brusel vydalo výzvu na predkladanie ponúk, ktorej predmetom bola výroba, dodávka, osadenie, uvedenie do prevádzky, servis a údržba MUPI, prístreškov pre cestujúcich a zobrazovacích nosičov, ktorých časť sa mohla používať na reklamné účely.

6 S cieľom dodržať svoje zmluvné záväzky vyplývajúce zo zmluvy z roku 1984 a zabezpečiť transparentnosť výzvy na predkladanie ponúk uviedlo mesto Brusel v prílohe 10 osobitných špecifikácií k uvedenej výzve na predkladanie ponúk (ďalej len „príloha 10“) súpis 282 autobusových prístreškov a 198 MUPI, na ktoré sa vzťahuje zmluva z roku 1984 (ďalej len „zariadenia uvedené v prílohe 10“), pri ktorých podľa ustanovení zmluvy z roku 1984 ešte neuplynulo právo žalobkyne na ich využívanie, pričom bolo uvedené osadenie týchto zariadení a príslušné dátumy ich odstránenia.

7 Druhá zmluva zo 14. októbra 1999 (ďalej len „zmluva z roku 1999“), ktorá pozostávala zo zadania zákazky a zo špecifikácií uvedených v bode 6 vyššie a ich príloh, vrátane prílohy 10, bola podpísaná žalobkyňou, ktorá uspela vo verejnom obstarávaní, a nahradila zmluvu z roku 1984. V tejto zmluve boli stanovené tieto podmienky:

– zmluva sa uzatvorila na pätnásť rokov,

– mesto Brusel sa stalo vlastníkom osadeného mestského mobiliáru prostredníctvom platby čistej paušálnej ceny za dodané, kompletne vybavené a prevádzkyschopné zariadenie,

– žalobkyňa mala platiť mesačné nájomné za využívanie mestského mobiliáru, ktorý bol predmetom zmluvy, na reklamné účely.

8 V čase plnenia zmluvy z roku 1999 boli niektoré zariadenia uvedené v prílohe 10 odstránené ešte pred dátumom stanoveným na ich odstránenie v tejto prílohe, zatiaľ čo iné zostali po uvedených dátumoch zachované. Za tieto zariadenia žalobkyňa v rozpore s ustanoveniami zmluvy z roku 1999 neplatila mestu Brusel nájomné ani daň. Táto situácia sa skončila v auguste 2011, keď boli posledné zariadenia uvedené v prílohe 10 odstránené.

9 Dňa 19. apríla 2011 vedľajší účastník konania, spoločnosť Clear Channel Belgium, podala Európskej komisii sťažnosť, v ktorej usudzovala, že žalobkyňa tým, že naďalej využívala niektoré zariadenia uvedené v prílohe 10 po dátume na ich odstránenie bez platenia nájomného, resp. dane mestu Brusel, získala štátnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

10 Dňa 24. marca 2015 Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ZFEÚ.

11 Rozsudkom z 29. apríla 2016 Cour d’appel de Bruxelles (Odvolací súd Brusel, Belgicko) potvrdil rozsudok Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Frankofónny súd prvého stupňa Brusel, Belgicko) z 13. decembra 2010, ktorý rozhodol, že žalobkyňa nedodržala dátumy na odstránenie stanovené v prílohe 10, ktoré sa týkali používania niektorých zariadení uvedených v tejto prílohe, že nezískala výslovné povolenie mesta Brusel uskutočniť „vzájomnú zámenu“ reklamných zariadení, a teda mnohé z týchto zariadení vo verejnom priestore mesta Brusel využívala neodôvodnene a neoprávnene.

12 Dňa 24. júna 2019 Komisia ukončila konanie vo veci formálneho zisťovania prijatím napadnutého rozhodnutia. Články 1 a 2 tohto rozhodnutia znejú takto:

„Článok 1

Štátna pomoc v prospech [žalobkyne] vo výške zodpovedajúcej nezaplatenému nájomnému a daniam za reklamné zariadenia nainštalované v rámci plnenia zmluvy z roku 1984 na území mesta Brusel a zachované po dátume stanovenom na ich odstránenie, určenom v prílohe 10 k zmluve z roku 1999, ktorá bola poskytnutá neoprávnene od 15. septembra 2001 do 21. augusta 2010 Belgickom v rozpore s článkom 108 ods. 3 [ZFEÚ], je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

Článok 2

1. Belgicko je povinné zabezpečiť, aby príjemca pomoci uvedenej v článku 1 pomoc vrátil.

…“

Návrhy účastníkov konania

13 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zrušil článok 1 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa v ňom konštatovala existencia štátnej pomoci nezlučiteľnej s vnútorným trhom v jej prospech, pri plnení zmluvy z roku 1984, a články 2 až 4 tohto rozhodnutia v rozsahu, v akom sa v nich nariaďuje, aby Belgické kráľovstvo vymohlo túto pomoc od žalobkyne,

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

14 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu,

– uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

15 Vedľajší účastník konania navrhuje, aby Všeobecný súd zamietol žalobu.

Právny stav

16 Na odôvodnenie svojej žaloby uvádza žalobkyňa štyri žalobné dôvody. V rámci prvého žalobného dôvodu sa žalobkyňa domnieva, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia a nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdila, že využívanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 po dátume stanovenom v tejto prílohe predstavuje výhodu. V druhom až vo štvrtom žalobnom dôvode, ktoré sú predložené subsidiárne, žalobkyňa tvrdí, že hypotetická štátna pomoc je zlučiteľná s vnútorným trhom podľa oznámenia Komisie s názvom Rámec Európskej únie pre štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme (Ú. v. EÚ C 8, 2012, s. 15) a rozhodnutia Komisie 2012/21/EÚ z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 ZFEÚ na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ C 7, 2012, s. 3 (druhý žalobný dôvod), že Komisia porušila povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o posúdenie sumy, ktorá sa mala vrátiť (tretí žalobný dôvod), a že štátna pomoc konštatovaná v napadnutom rozhodnutí je v každom prípade premlčaná (štvrtý žalobný dôvod).

O prvom žalobnom dôvode, podľa ktorého sa Komisia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia a nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdila, že vyžívanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 aj po dátume stanovenom v tejto prílohe zo strany žalobkyne predstavuje výhodu

17 Svojím prvým žalobným dôvodom, rozdeleným na tri časti, sa žalobkyňa v podstate snaží spochybniť analýzu Komisie uvedenú v odôvodneniach 82 až 96 napadnutého rozhodnutia, ktorá sa týka pojmu „hospodárska výhoda“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. V prvej časti žalobkyňa tvrdí, že Komisia nesprávne nezohľadnila mechanizmus náhrady uplatňovaný mestom Brusel s cieľom zachovať hospodársku rovnováhu zmluvy z roku 1984 (ďalej len „mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984“). V druhej časti žalobkyňa tvrdí, že Komisia prijala nesprávny

hypotetický scenár, keď usúdila, že nájomné a dane sa mali vyberať za zariadenia uvedené v prílohe 10 a zachované aj po dátume na ich odstránenie stanovenom v tejto prílohe. V tretej časti žalobkyňa tvrdí, že Komisia nesprávne kvalifikovala zmluvu z roku 1984 ako „čisto obchodnú“ a odmietla tak uplatniť kritériá judikatúry vychádzajúcej z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415).

O prvej časti, podľa ktorej Komisia nesprávne nezohľadnila mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984

18 V rámci prvej časti prvého žalobného dôvodu žalobkyňa tvrdí po prvé, že Komisia tým, že neuznala relevantnosť mechanizmu náhrady podľa zmluvy z roku 1984, nezohľadnila praktickú a právnu realitu dlhodobých zmlúv o službách vo verejnom záujme v Belgicku, po druhé že uvedený mechanizmus náhrady založený na povinnosti zachovať hospodársku rovnováhu zmluvy z roku 1984 nevyhnutne vylučuje, aby jej bola poskytnutá akákoľvek výhoda, po tretie že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď sa odvolala na rozsudok z 26. októbra 2016, Orange/Komisia (C-211/15 P, EU:C:2016:798), a na judikatúru vychádzajúcu z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), pričom nezohľadnila mechanizmus náhrady stanovený v zmluve z roku 1984, po štvrté že Komisia tým, že neuznala relevantnosť tohto mechanizmu z dôvodu, že žalobkyňa na žiadosť mesta Brusel „sama“ súhlasila s odstránením zariadení uvedených v prílohe 10, nezohľadnila objektívnu povahu pojmu „štátna pomoc“, a po piate že neexistencia dodatočnej dokumentácie týkajúcej sa mechanizmu náhrady podľa zmluvy z roku 1984 neumožňuje dospieť k záveru, že mesto Brusel sa nesprávalo tak, ako by sa správal podnikateľský subjekt, a neumožňuje ani preukázať existenciu výhody, keďže pri dotknutom type zmluvy je jej neexistencia obvyklá, a že predbežný písomný formálny úkon, ktorým by sa fomalizoval mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984, nebol stanovený zákonom ani zmluvou.

19 Komisia a vedľajší účastník konania spochybňujú argumentáciu žalobkyne.

20 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora kvalifikácia opatrenia ako „štátnej pomoci“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ predpokladá, aby boli splnené štyri podmienky, a to že existuje zásah štátu alebo zo štátnych prostriedkov, že tento zásah môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, že poskytuje selektívnu výhodu svojmu príjemcovi a že narúša hospodársku súťaž alebo hrozí jej narušením. Okrem toho táto výhoda musí byť pripísateľná štátu (pozri rozsudok z 25. januára 2022, Komisia/European Food a i., C-638/19 P, EU:C:2022:50, bod 121 a citovanú judikatúru).

21 Pokiaľ ide o pojem „pomoc“, z judikatúry vyplýva, že tento pojem zahŕňa nielen kladné plnenia ako dotácie, ale aj zásahy, ktoré v rozličných formách znižujú náklady, ktoré bežne zaťažujú rozpočet podniku, a teda majú, aj keď nie sú dotáciou v presnom zmysle slova, rovnakú povahu a rovnaké účinky (pozri rozsudok z 11. septembra 2014, Grécko/Komisia, T-425/11, EU:T:2014:768, bod 39 a citovanú judikatúru).

22 Už bolo rozhodnuté, že štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ predstavuje opatrenie, ktorým verejné orgány priznajú určitým podnikom výhodné daňové zaobchádzanie, ktoré síce nepredstavuje prevod štátnych prostriedkov, ale stavia jeho príjemcov do výhodnejšej finančnej situácie než iných daňovníkov (pozri analogicky rozsudok z 11. septembra 2014, Grécko/Komisia, T-425/11, EU:T:2014:768, bod 40 a citovanú judikatúru).

23 V zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ je výhoda hospodárskou výhodou, ktorú by podnik nemohol získať za obvyklých trhových podmienok, to znamená bez štátneho zásahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. apríla 1999, Španielsko/Komisia, C-342/96, EU:C:1999:210, bod 41).

24 Okrem toho pojem „výhoda“, ktorý je vlastný kvalifikácii opatrenia ako štátnej pomoci, má objektívnu povahu nezávisle od zámeru autorov predmetného opatrenia. Povaha cieľov, ktoré sledujú štátne opatrenia, a ich odôvodnenie nemajú teda nijaký vplyv na ich kvalifikáciu ako štátnej pomoci. Článok 107 ods. 1 ZFEÚ totiž nerozlišuje medzi štátnymi zásahmi podľa ich príčin alebo cieľov, ale definuje ich podľa ich účinkov (pozri rozsudok z 25. januára 2022, Komisia/European Food a i., C-638/19 P, EU:C:2022:50, bod 122 a citovanú judikatúru).

25 Pokiaľ ide o mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984, treba po prvé konštatovať, že skutočnosť, že zachovanie a využívanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 aj po dátume stanovenom v tejto prílohe mali za cieľ kompenzovať údajné znevýhodnenie, ktorému bola žalobkyňa vystavená z dôvodu predčasného odstránenia viacerých zariadení uvedených v prílohe 10, ktoré údajne uložilo mesto Brusel, a že tento mechanizmus náhrady bol v súlade s praktickou a právnou realitou dlhodobých zmlúv o výkone verejnoprospešných služieb a prác v Belgicku, neznamená, že by tento mechanizmus nemohol predstavovať štátnu pomoc.

26 Ako totiž vyplýva z judikatúry citovanej v bode 24 vyššie, pojem „štátna pomoc“ je objektívny právny pojem definovaný priamo v článku 107 ods. 1 ZFEÚ, ktorý nerozlišuje medzi štátnymi zásahmi podľa ich príčin alebo cieľov, ale definuje ich podľa ich účinkov. V dôsledku toho skutočnosť, že cieľom štátneho opatrenia bolo zachovať hospodársku rovnováhu zmluvy z roku 1984 alebo že tento cieľ bol v súlade so zásadami vnútroštátneho práva, nebráni *ab initio* kvalifikácii takéhoto opatrenia ako „štátnej pomoci“.

27 To isté platí pre tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého Komisia tým, že neuznala relevantnosť mechanizmu náhrady stanoveného v zmluve z roku 1984 z dôvodu, že na žiadosť mesta Brusel „sama“ súhlasila s odstránením niektorých zariadení, nezohľadnila objektívnu povahu pojmu „štátna pomoc“.

28 Po druhé treba konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, skutočnosť, že niektoré zariadenia uvedené v prílohe 10 boli naďalej využívané aj po dátume stanovenom v tejto prílohe bez platenia nájomného či dane mestu Brusel, mala za následok odľahčenie týchto výdavkov, ktoré by zaťažili jej rozpočet.

29 Medzi účastníkmi konania je totiž nesporné, že po uzavretí zmluvy z roku 1999 mohla žalobkyňa na území mesta Brusel nainštalovať a využívať mestský mobiliár len za podmienok stanovených v tejto zmluve, podľa ktorých musela platiť nájomné a dane. Podľa uvedenej prílohy 10 mohla žalobkyňa odchylne od ustanovení zmluvy z roku 1999 naďalej využívať zariadenia uvedené v tejto prílohe za podmienok stanovených v zmluve z roku 1984, teda bez platenia nájomného či daní, ale len do dátumov stanovených v tej istej prílohe. Po týchto dátumoch mali byť tieto zariadenia nahradené novými zariadeniami podľa zmluvy z roku 1999, a teda sa ne vzťahovala povinnosť platiť dane a nájomné.

30 Z toho vyplýva, že skutočnosť, že niektoré zariadenia uvedené v prílohe 10 boli aj po dátumoch stanovených v tejto prílohe využívané za podmienok stanovených zmluvou z roku 1984, umožnila žalobkyni vyhnúť sa nainštalovaniu a využívaniu nových zariadení, na ktoré sa vzťahovala zmluva z roku 1999, a v dôsledku toho plateniu nájomného a daní, ktoré mala platiť

podľa poslednej uvedenej zmluvy. Okrem toho z odôvodnenia 49 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že využívanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 nemohlo pokračovať aj po dátume stanovenom v tejto prílohe bez toho, aby to mesto Brusel povolilo.

31 V tejto súvislosti treba navyše konštatovať, že ako vyplýva z bodu 11 vyššie, Cour d'appel de Bruxelles (Odvolací súd Brusel) vo svojom rozsudku z 29. apríla 2016 rozhodol, že žalobkyňa nedodržala dátumy stanovené v prílohe 10, pokiaľ ide o niektoré zariadenia uvedené v tejto prílohe, že nezískala výslovné povolenie mesta Brusel vykonať „vzájomnú výmenu" reklamných zariadení a že teda mnohé z týchto zariadení vo verejnom priestore mesta Brusel využívala bezdôvodne a neoprávnene.

32 Je pravda, že žalobkyňa sa domnieva, že rozsudok Cour d'appel de Bruxelles (Odvolací súd Brusel) z 29. apríla 2016 nemožno v rámci tohto konania zohľadniť, lebo mesto Brusel nebolo v uvedenej veci účastníkom konania, a teda nemohlo pred vnútroštátnym súdom potvrdiť existenciu mechanizmu náhrady stanoveného v zmluve z roku 1984.

33 S týmto tvrdením však nemožno súhlasiť. Ako totiž správne uvádza Komisia, pričom žalobkyňa jej v tom neprotirečí, zo znenia rozsudku Cour d'appel de Bruxelles (Odvolací súd Brusel) z 29. apríla 2016 vyplýva, že mesto Brusel bolo vyzvané, aby vstúpilo do konania, takže malo možnosť predložiť svoje pripomienky. Ako ďalej vyplýva z napadnutého rozhodnutia, mesto Brusel v rámci konania pred podaním žaloby nespochybnilo účinky tohto rozsudku.

34 Po tretie žalobkyňa nesprávne tvrdí, že Komisia nemohla v odôvodneniach 87 až 89 napadnutého rozhodnutia vychádzať z bodov 41 až 44 rozsudku z 26. februára 2015, Orange/Komisia (T-385/12, neuverejnený, EU:T:2015:117), z dôvodu, že závery, ku ktorým dospel Všeobecný súd, boli špecifické pre skutkové okolnosti daného sporu.

35 V bode 43 rozsudku z 26. februára 2015, Orange/Komisia (T-385/12, neuverejnený, EU:T:2015:117), bolo totiž rozhodnuté, že štátny zásah možno považovať za náhradu predstavujúcu protihodnotu za služby poskytnuté podnikmi poverenými službou všeobecného hospodárskeho záujmu na účely plnenia záväzkov služby vo verejnom záujme, a to podľa kritérií stanovených judikatúrou vyplývajúcou z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415). Všeobecný súd teda nemal v úmysle obmedziť rozsah tejto úvahy na prípad, o ktorý ide v uvedenom rozsudku. Okrem toho tvrdenie, že v prejednávanej veci treba zohľadniť zmluvné dojednanie, nie je vecne podložené, pretože, ako vyplýva z bodu 31 vyššie, Cour d'appel de Bruxelles (Odvolací súd Brusel) rozsudkom z 29. apríla 2016 rozhodol, že žalobkyňa nezískala výslovné povolenie mesta Brusel vykonať „vzájomnú výmenu" reklamných zariadení.

36 Tento záver nemôže byť spochybnený argumentáciou žalobkyne, podľa ktorej porovnanie s judikatúrou vyplývajúcou z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), nie je relevantné, keďže žalobkyňa nebola povinná platiť dane a nájomné a o prevode štátnych prostriedkov nemohla byť reč. V odôvodneniach 87 až 89 napadnutého rozhodnutia totiž Komisia odkázala na judikatúru vyplývajúcu z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), v súvislosti s preukázaním výhody, a nie preskúmaním prevodu štátnych prostriedkov. Okrem toho v tretej časti prvého žalobného dôvodu sa sama žalobkyňa dovoláva tejto judikatúry, pričom tvrdí, že podmienky stanovené touto judikatúrou sú v prejednávanej veci uplatniteľné.

37 Po štvrté, pokiaľ ide o spochybnenie záveru Komisie v odôvodneniach 94 a 95 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984 nemožno považovať za bežné správanie hospodárskeho subjektu v trhovom hospodárstve, treba pripomenúť, že aj keby sa pripustilo, že správanie mesta Brusel v prejednávanej veci možno preskúmať, podľa judikatúry s cieľom určiť, či štátne opatrenie predstavuje štátnu pomoc, treba posúdiť, či by za podobných okolností podnikateľ v trhovom hospodárstve s veľkosťou porovnateľnou s veľkosťou spravujúcej organizácie vo verejnom sektore mohol byť podnecovaný k tomu, aby prijal podobné rozhodnutie, čiže v prejednávanej veci, aby podobným spôsobom nahradil škodu, ktorá údajne vznikla zmluvnej strane pri plnení jej zmluvných povinností (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. decembra 2018, Ryanair a Airport Marketing Services/Komisia, T-165/15, EU:T:2018:953, bod 140). Okrem toho z objektívnych a overiteľných prvkov musí jasne vyplývať, že dotknutý členský štát prijal predtým alebo súbežne s poskytnutím ekonomickej výhody rozhodnutie nahradiť prostredníctvom naozaj vykonaného opatrenia škodu, ktorá údajne vznikla zmluvnej strane pri plnení jej zmluvných povinností (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. júna 2012, Komisia/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, body 82 a 83).

38 V tejto súvislosti treba po prvé konštatovať, že Komisii nebol predložený žiaden dôkaz, ktorá by preukázal, že mesto Brusel analyzovalo skutočný ušlý zisk žalobkyne v súvislosti s predčasným odstránením niektorých zariadení uvedených v prílohe 10, ktoré mal mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984 kompenzovať, a prospech, ktorý mal plynúť zo zachovania iných zariadení uvedených v tejto prílohe.

39 Po druhé zo spisu nevyplýva, že mesto Brusel monitorovalo vykonávanie mechanizmu náhrady podľa zmluvy z roku 1984. V tomto ohľade napokon belgické orgány v priebehu konania vo veci formálneho zisťovania pred Komisiou uviedli, že existuje nerovnováha medzi počtom predčasne odstránených zariadení uvedených v prílohe 10 a počtom zariadení zachovaných po dátume určenom v tejto prílohe a že údajná náhrada poskytnutá mechanizmom náhrady podľa zmluvy z roku 1984 siahala nad rámec toho, čo si vyžadovala predpokladaná nevýhoda žalobkyne (odôvodnenia 85 a 89 napadnutého rozhodnutia).

40 Po tretie, pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne, podľa ktorej neexistencia dodatočnej dokumentácie k mechanizmu náhrady podľa zmluvy z roku 1984 neumožňuje prijať záver, že mesto Brusel sa nesprávalo ako podnikateľský subjekt, a neumožňuje ani preukázať existenciu výhody, lebo pri dotknutom type zmluvy je neexistencia takejto dokumentácie obvyklá a zákon ani zmluva nepredpokladajú predbežný formálny písomný úkon, ktorým by sa formalizoval mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984, stačí pripomenúť, že Cour d'appel de Bruxelles (Odvolací súd Brusel) v bode 31 svojho rozsudku z 29. apríla 2016 konštatoval, že žalobkyňa nedodržala dátumy stanovené v prílohe 10, pokiaľ ide o niektoré zariadenia stanovené v tejto prílohe, že od mesta Brusel nedostala výslovné povolenie vykonať „vzájomnú zámenu" reklamných zariadení a že žalobkyňa teda využívala mnohé z týchto zariadení vo verejnom priestore mesta Brusel bezdôvodne a neoprávnene.

41 Okrem toho v každom prípade treba konštatovať, ako to správne uvádza Komisia, že bez ohľadu na to, či bolo alebo nebolo potrebné písomne formalizovať mechanizmus náhrady stanovený v zmluve z roku 1984 podľa belgického práva alebo tejto zmluvy, tento mechanizmus náhrady nezbavil vnútroštátny správny orgán povinnosti vykonať analýzu existencie a rozsahu prípadnej škody, ktorá vznikla žalobkyni v dôsledku predčasného odstránenia niektorých zariadení uvedených v prílohe 10, a že účelom tohto mechanizmu bola náhrada s cieľom zachovať hospodársku rovnováhu zmluvy z roku 1984, a to pred zavedením uvedeného mechanizmu.

Takáto analýza bola nevyhnutná na overenie, či opatrenie poskytnuté vnútroštátnym správnym orgánom je v súlade s požiadavkami práva Európskej únie, najmä s požiadavkami vyplývajúcimi z článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

42 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba konštatovať, že Komisia správne dospela k záveru, že zachovanie a využívanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 aj po dátume stanovenom v tejto prílohe zo strany žalobkyne predstavujú hospodársku výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, aj keď toto zachovanie predstavuje mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984.

43 Prvú časť prvého žalobného dôvodu je teda potrebné zamietnuť.

O druhej časti, podľa ktorej sa Komisia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia a nesprávneho právneho posúdenia tým, že usúdila, že žalobkyňa mala prospech z úspory na nájomnom a daniach, ktorá predstavovala výhodu

44 Touto časťou žalobného dôvodu žalobkyňa v podstate spochybňuje odôvodnenie 132 napadnutého rozhodnutia, v ktorom sa Komisia domnievala, že výpočet výšky nezlučiteľnej pomoci sa musí vykonať pre každé zariadenie, ktoré je predmetom zmluvy z roku 1984, zachované po dátume na jeho odstránenie stanovenom v tejto prílohe, po 15. septembri 2001, pričom za referenčné sa považujú nájomné splatné podľa zmluvy z roku 1999 a dane všeobecne sa vzťahujúce na reklamné zariadenia od dátumu na odstránenie stanoveného v prílohe 10 (ak je neskorší ako 15. september 2001) alebo od 15. septembra 2001 (ak je skorší ako 15. september 2001) do dátumu skutočného odstránenia. V tejto súvislosti Komisia uviedla, že výpočet sa mal vykonať na základe článkov 3 až 5 daňového nariadenia mesta Brusel zo 17. októbra 2001, článkov 4 až 7 daňového nariadenia mesta Brusel z 18. decembra 2006 a článkov 4 až 6 daňového nariadenia mesta Brusel zo 17. decembra 2007, z 15. decembra 2008, 9. novembra 2009, 20. decembra 2010 a 5. decembra 2011.

– *O výhrade týkajúcej sa nevybraného nájomného*

45 Pokiaľ ide o nevybrané nájomné, žalobkyňa tvrdí, že vzhľadom na to, že mechanizmus náhrady stanovený zmluvou z roku 1984 zaviedlo mesto Brusel s cieľom zachovať hospodársku rovnováhu uvedenej zmluvy, na zariadenia uvedené v prílohe 10 a zachované po dátume na ich odstránenie stanovenom v tejto prílohe sa vzťahovali podmienky stanovené v uvedenej zmluve. Keďže však zmluva z roku 1984 nestanovila žiadne nájomné, právo na používanie alebo poplatok, nedošlo ku vzniku ušlého zisku na strane mesta Brusel, pokiaľ ide o nájomné.

46 Žalobkyňa vo svojich pripomienkach k vyjadreniu vedľajšieho účastníka konania dodáva, že ak by aj mesto Brusel mohlo od nej požadovať nejakú sumu za užívanie jeho verejného priestoru, jediným uplatniteľným právnym režimom by bolo daňové nariadenie zo 17. októbra 2001, ktoré upravuje okrem iného situáciu mestských mobiliárov umiestnených na komerčné účely bez povolenia na verejných komunikáciách. Akékoľvek zariadenie uvedené v prílohe 10 a zachované po dátume stanovom v tejto prílohe by tak nepodliehalo plateniu nájomného, ale zaplateniu ročného poplatku za využívanie verejného priestoru, ktorého výška je zanedbateľná (223,20 eura za mobiliár).

47 Komisia a vedľajší účastník konania spochybňujú tvrdenia žalobkyne.

48 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ako sa uvádza v bodoch 29 a 30 vyššie, po nadobudnutí platnosti zmluvy z roku 1999 mohla žalobkyňa na území mesta Brusel inštalovať a využívať mestské mobiliáre vrátane tých, ktoré sa mohli využívať na reklamné účely, iba za podmienok stanovených v uvedenej zmluve, podľa ktorých musela platiť nájomné a dane.

49 So zreteľom na judikatúru citovanú v bode 22 vyššie však Komisia vzhľadom na to, že jednou z podmienok stanovených v zmluve z roku 1999 bolo platenie nájomného, správne dospela k záveru, že využívanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 žalobkyňou po dátume na ich odstránenie stanovenom v tejto prílohe, a to bez platenia akékoľvek nájomného mestu Brusel, predstavovalo výhodu poskytovanú zo štátnych zdrojov v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

50 Túto výhradu preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.

– *O žalobnom dôvode týkajúcom sa nevybraných daní*

51 Pokiaľ ide o nevybrané dane, žalobkyňa tvrdí, že Komisia nesprávne stanovila referenčný systém. V tejto súvislosti žalobkyňa uvádza niekoľko tvrdení. Po prvé tvrdí, že vzhľadom na neexistenciu jednotného daňového systému na vnútroštátnom území alebo na území Regiónu Brusel-hlavné mesto nemohli daňové nariadenia prijaté mestom Brusel predstavovať referenčný systém. Skutočnosť, že žalobkyňa nemusela platiť dane z mestských mobiliárov využívaných na reklamné účely na území mesta Brusel, by teda predstavovala výhodu, len ak by sa preukázalo, že vo všetkých ostatných obciach Belgicka, v ktorých vedľajší účastník konania využíval mestské mobiliáre na reklamné účely, platil daň z týchto mobiliárov stanovenú v rovnakej sadzbe a zo všetkých mestských mobiliárov využívaných na reklamné účely. Po druhé žalobkyňa tvrdí, že zmluvy z roku 1984 a z roku 1999 nepodliehajú daňovému nariadeniu zo 17. októbra 2001. V tomto ohľade sa žalobkyňa odvoláva na dva rozsudky Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Frankofónny súd prvého stupňa Brusel) zo 4. novembra 2016, ktoré potvrdzujú, že nebola povinná platiť obecné dane z reklamy v súvislosti so zmluvou z roku 1999. Po tretie tvrdí, že na zmluvy z roku 1984 a z roku 1999 je uplatniteľná zásada premenlivosti.

52 Komisia a vedľajší účastník konania spochybňujú tvrdenia žalobkyne.

53 Po prvé, pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne týkajúcu sa referenčného systému uplatniteľného v prejednávanej veci, treba uviesť, že ak sa má táto argumentácia vykladať tak, že odkazuje na selektívnu povahu opatrenia, musí sa odmietnuť, lebo v prípade individuálneho opatrenia, akým je opatrenie v prejednávanej veci, sa selektívnosť hospodárskej výhody predpokladá (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. júna 2015, Komisia/MOL, C-15/14, EU:C:2015:362, EU:C:2015:362, bod 60).

54 V každom prípade treba konštatovať, že Komisia sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď ako svoj referenčný systém použila daňové nariadenia mesta Brusel, lebo počas konania pred podaním žaloby belgické orgány nespochybnili, že tieto nariadenia predstavujú referenčný daňový režim pri zdaňovaní využívania reklamných zariadení na území mesta Brusel.

55 Po druhé na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, využívanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 po dátume na ich odstránenie stanoveného v tejto prílohe podliehalo daňovému nariadeniu zo 17. októbra 2001 a neplatenie daní skutočne viedlo k menšiemu zaťaženiu jej rozpočtu.

56 Z relevantných ustanovení daňových nariadení mesta Brusel citovaných v napadnutom rozhodnutí totiž vyplýva, že daňové nariadenie zo 17. októbra 2001 zaviedlo na daňové roky 2002 až 2006 daň z dočasných reklám vo verejnom priestore a na verejnom priestore. Toto nariadenie stanovilo oslobodenia od daní pre oznamy mesta Brusel alebo ním zriadené, financované alebo podriadené organizácie. Mesto Brusel následne prijalo daňové nariadenie z 18. decembra 2006, ktoré stanovilo rovnakú daň a rovnaké oslobodenie pre daňový rok 2007. Od daňového roka 2008 zaviedlo mesto Brusel na základe daňových nariadení zo 17. decembra 2007, z 15. decembra 2008, 9. novembra 2009, 20. decembra 2010 a 5. decembra 2011 osobitne daň z reklamných nariadení.

57 Z napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva, že belgické orgány vo svojich písomných pripomienkach z 20. júna 2016 v odpovedi na otázky položené Komisiou listom z 15. apríla 2016 uviedli, že mesto Brusel sa pôvodne na základe oslobodenia od daní pre reklamy mesta stanoveného daňovým nariadením zo 17. októbra 2001 domnievalo, že mestské mobiliáre, na ktoré sa vzťahovala zmluva z roku 1999 a ktoré sa využívali na reklamné účely, nepodliehajú dani, lebo patria mestu Brusel. V dôsledku toho nevyberalo sumy zodpovedajúce týmto daniam za daňové roky 2002 až 2009.

58 Ako však uviedli belgické orgány vo svojich písomných pripomienkach z 20. februára 2017 v odpovedi na doplňujúce otázky Komisie zo 14. februára 2017, mesto Brusel nikdy samo nevyužívalo mestské mobiliáre na reklamné účely a patrili mu len mestské mobiliáre, na ktoré sa vzťahuje zmluva z roku 1999.

59 Okrem toho belgické orgány uviedli, že mesto Brusel neskôr dospelo k záveru, že oslobodenie mestských mobiliárov využívaných na reklamné účely od dane len z dôvodu, že patria mestu Brusel, hoci nie je ich používateľom, môže u používateľov iných reklamných zariadení vyvolať nespokojnosť. Rozhodlo sa vyberať daň z mestských mobiliárov využívaných na reklamné účely, na ktoré sa vzťahuje zmluva z roku 1999, a prvé výbery sa uskutočnili v roku 2011 a týkali sa daňového roka 2009.

60 Všetky tieto okolnosti svedčia o tom, že oslobodenie od daní uplatňované mestom Brusel na zariadenia uvedené v prílohe 10 a zachované aj po dátume na ich odstránenie stanovenom v tejto prílohe, bolo dôsledkom toho, že sa na tieto zariadenia uplatnilo oslobodenie od daní stanovené jeho daňovými nariadeniami pre oznamy mesta Brusel, hoci nebolo používateľom ani vlastníkom uvedených zariadení.

61 V dôsledku toho Komisia správne dospela k záveru, že daňové nariadenia prijaté mestom Brusel od roku 2001 sa mali vzťahovať na zariadenia uvedené v prílohe 10 a zachované aj po dátume na ich odstránenie a že oslobodenie uplatňované mestom Brusel pred daňovým rokom 2009 predstavovalo výnimku z referenčného systému, ktorá zahŕňala výhodu poskytovanú zo štátnych zdrojov zo strany mesta Brusel.

62 Ako uviedli samotné belgické orgány, hoci by skutočne mohlo byť odôvodnené oslobodiť od dane mestské mobiliáre využívané na reklamné účely mestom Brusel pre jeho vlastné potreby alebo pre potreby organizácií, ktoré zriadilo, financovalo alebo ktoré mu boli podriadené, takéto oslobodenie by sa neuplatnilo, ak by uvedené mobiliáre využívala na rovnaké účely tretia osoba, a najmä obchodná spoločnosť pôsobiaca v odvetví vonkajšej reklamy.

63 Pokiaľ ide o oba rozsudky zo 4. novembra 2016, ktoré vydal Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Frankofónny súd prvého stupňa Brusel) a v ktorých sa potvrdilo, že žalobkyňa nebola povinná platiť obecné dane z reklamy v súvislosti so zmluvou z roku 1999, treba konštatovať, že tieto rozsudky sú irelevantné, pokiaľ ide o kvalifikáciu využívania niektorých

zariadení uvedených v prílohe 10 po dátume na ich odstránenie stanovenom v tejto prílohe ako štátnej pomoci. Ako bolo uvedené v bode 24 vyššie, pokiaľ ide o kvalifikáciu štátneho opatrenia ako štátnej pomoci, článok 107 ZFEÚ totiž nerozlišuje medzi štátnymi zásahmi podľa ich príčin alebo cieľov, ale definuje ich podľa ich účinkov. Okrem toho už bolo rozhodnuté, že štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ predstavuje opatrenie, ktorým verejné orgány priznajú určitým podnikom výhodné daňové zaobchádzanie, ktoré síce nepredstavuje prevod štátnych prostriedkov, ale stavia jeho príjemcov do výhodnejšej finančnej situácie než iných daňovníkov (pozri rozsudok z 11. septembra 2014, Grécko/Komisia, T-425/11, EU:T:2014:768, bod 40 a citovanú judikatúru).

64 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenia žalobkyne týkajúce sa premenlivosti zmlúv z roku 1984 a z roku 1999 v prípade uplatnenia daní, treba konštatovať, ako to správne uvádza Komisia, že zásada premenlivosti nemôže ukladať mestu Brusel povinnosť preskúmať zmluvu z roku 1984. Táto zmluva vo svojom článku 7 ods. 2 výslovne stanovuje, že v prípade zmeny podmienok využívania, vrátane nových daňových opatrení, prináleží žalobkyni, aby požiadala o preskúmanie podmienok stanovených v zmluve, a nie mestu Brusel, aby také preskúmanie vykonalo z úradnej povinnosti. Žalobkyňa pritom nepredložila dôkaz o tom, že požiadala o preskúmanie zmluvy z roku 1984.

65 Vzhľadom na všetky uvedené úvahy treba dospieť k záveru, že Komisia sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že žalobkyňa mala prospech z úspory na nájomnom a daniach, ktorá predstavovala výhodu. Druhú časť prvého žalobného dôvodu preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.

O tretej časti, podľa ktorej zmluvy z roku 1984 a z roku 1999 nie sú „čisto obchodné“ a podmienky judikatúry vyplývajúcej z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), boli v prejednávanej veci splnené

66 V tretej časti prvého žalobného dôvodu žalobkyňa tvrdí, že v prejednávanej veci nie sú zmluvy z roku 1984 a z roku 1999 „čisto obchodné“ a že mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984 spĺňa všetky štyri podmienky judikatúry vyplývajúcej z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415). Žalobkyňa tak tvrdí, že bola poverená jasne vymedzenými službami vo verejnom záujme, že kritériá na výpočet uvedeného mechanizmu náhrady boli vopred objektívne a transparentne stanovené, že náhrada bola obmedzená na to, čo bolo nevyhnutné na pokrytie nákladov spojených s plnením záväzkov služby vo verejnom záujme a že zmluvy z roku 1984 a z roku 1999 jej boli zadané prostredníctvom otvorených, transparentných a nediskriminačných verejných výziev na predkladanie ponúk.

67 Komisia a vedľajší účastník konania spochybňujú tvrdenia žalobkyne.

68 Na úvod treba konštatovať, že keďže sa napadnuté rozhodnutie týka len zachovania určitých zariadení uvedených v prílohe 10 aj po dátume na ich odstránenie stanovenom v tejto prílohe, analýza podmienok stanovených judikatúrou, ktorá vyplýva z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), sa týka len zachovania uvedených zariadení, a preto je argumentácia žalobkyne týkajúca sa zmluvy z roku 1999 neúčinná.

69 Pokiaľ ide o podmienky stanovené judikatúrou vyplývajúcou z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), treba pripomenúť, že podľa tejto judikatúry sa článok 107 ods. 1 ZFEÚ nevzťahuje na zásah štátu považovaný za kompenzáciu predstavujúcu protihodnotu za plnenia poskytnuté podnikmi, ktorým bola pomoc

poskytnutá na realizáciu služieb vo verejnom záujme, pričom tieto podniky v skutočnosti nemajú finančnú výhodu a uvedená intervencia nemá teda za účinok privodenie výhodnejšej súťažného postavenia vo vzťahu ku konkurenčným podnikom.

70 Napriek tomu, ak takáto kompenzácia nemá byť v konkrétnom prípade kvalifikovaná ako štátna pomoc, treba splniť tieto štyri podmienky:

– po prvé podnik, ktorý prijíma takúto kompenzáciu, musí byť skutočne poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme a tieto záväzky musia byť jasne definované,

– po druhé kritériá, na základe ktorých sa vypočíta kompenzácia, musia byť vopred objektívne a transparentne stanovené,

– po tretie kompenzácia nemôže prekročiť sumu, ktorá je potrebná na pokrytie všetkých nákladov alebo ich časti, vzniknutých pri plnení úloh služby vo verejnom záujme, berúc do úvahy príslušné tržby, ako aj primeraný zisk z plnenia týchto záväzkov,

– po štvrté, ak sa výber podniku, ktorý bude poverený realizáciou záväzkov služieb vo verejnom záujme, v konkrétnom prípade neuskutočňuje prostredníctvom výberového konania v rámci verejnej súťaže, výška nevyhnutnej kompenzácie musí byť určená na základe analýzy výdavkov, ktoré by stredne veľký podnik, dobre riadený a primerane vybavený dopravnými prostriedkami vynaložil pri realizácii týchto záväzkov, zohľadniac pri tom súvisiace príjmy, ako aj primeraný zisk pri realizácii záväzkov služby vo verejnom záujme.

71 Z judikatúry vychádzajúcej z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), vyplýva, že prvá podmienka má za cieľ najmä určiť, či po prvé podnik, ktorému bola poskytnutá pomoc, bol poverený realizáciou záväzkov služby vo verejnom záujme, a po druhé, či sú tieto záväzky jasne definované vo vnútroštátnom práve. Uvedená podmienka sleduje cieľ transparentnosti a právnej istoty, ktorý si vyžaduje splnenie minimálnych kritérií spočívajúcich v existencii jedného alebo viacerých aktov verejnej moci, ktoré dostatočne jasne vymedzujú aspoň povahu, trvanie a rozsah záväzkov služby vo verejnom záujme, ktoré prislúchajú podnikom povereným plnením týchto záväzkov (rozsudok z 20. decembra 2017, Comunidad Autónoma del País Vasco a i./Komisia, C-66/16 P až C-69/16 P, EU:C:2017:999, body 72 a 73).

72 V prejednávanej veci treba po prvé poznamenať, že zo žiadneho dokumentu predloženého žalobkyňou nevyplýva, že by belgické orgány definovali ako službu všeobecného hospodárskeho záujmu inštaláciu a využívanie takých mestských mobiliárov, aké sú predmetom zmluvy z roku 1984. Po druhé, ako vyplýva z analýzy vykonanej v bodoch 31 až 33 vyššie, žalobkyňa sa nemohla odvolávať na výslovné povolenie mesta Brusel na zachovanie a využívanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 po dátume na ich odstránenie. V dôsledku toho treba zdôrazniť, že neexistuje žiadny akt verejnej moci, ktorý by žalobkyňu poveril odstránením niektorých zariadení mestského mobiliáru v rámci plnenia záväzku verejnej služby.

73 Vzhľadom na vyššie uvedené treba konštatovať, že Komisia sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď dospela k záveru, že zmluva z roku 1984 bola čisto obchodnou zmluvou, takže prvá podmienka judikatúry vychádzajúcej z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), nebola splnená.

74 Podľa ustálenej judikatúry musia byť kumulatívne splnené štyri podmienky judikatúry vyplývajúcej z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), aby náhrada za uložené záväzky služby vo verejnom záujme nemohla byť kvalifikovaná ako štátna pomoc (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. marca 2017, Francúzsko/Komisia, T-366/13, neuverejnený, EU:T:2017:135, bod 79 a citovanú judikatúru). Z toho vyplýva, že skutočnosť, že jedna z nich nie je dodržaná, postačuje na prijatie záveru o existencii výhody, a teda že dotknutú náhradu možno kvalifikovať ako štátnu pomoc (rozsudok z 11. júla 2018, Buonotourist/Komisia, T-185/15, neuverejnený, EU:T:2018:430, bod 132).

75 Z vyššie uvedeného vyplýva, že tretiu časť prvého žalobného dôvodu treba zamietnuť.

76 Vzhľadom na tieto okolnosti treba dospieť k záveru, že Komisia sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď usúdila, že zachovanie a využívanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 aj po dátume na ich odstránenie stanovenom v tejto prílohe predstavujú výhodu a že prvý žalobný dôvod nie je dôvodný.

O druhom žalobnom dôvode, podľa ktorého hypotetická štátna pomoc bola zlučiteľná s vnútorným trhom na základe oznámenia Komisie s názvom Rámec Európskej únie pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme a rozhodnutia 2012/21

77 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia a nesprávneho posúdenia, keď, predpokladajúc, že mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984 môže byť kvalifikovaný ako štátna pomoc, usúdila, že mala vzhľadom na široké vyšetrovacie právomoci, ktoré jej boli zverené, zabezpečiť plný účinok článku 106 ods. 2 ZFEÚ.

78 Komisia a vedľajší účastník konania spochybňujú tvrdenia žalobkyne.

79 Na úvod treba konštatovať, že žalobkyňa sa svojím druhým žalobným dôvodom snaží spochybniť analýzu Komisie týkajúcu sa zlučiteľnosti pomoci. Tvrdí, že na rozdiel od toho, čo sa uvádza v odôvodnení 126 napadnutého rozhodnutia, Komisia mala z úradnej povinnosti preskúmať uplatniteľnosť článku 106 ods. 2 ZFEÚ na dotknuté opatrenie a že sa tým, že tak neurobila, dopustila nesprávneho právneho posúdenia a nesprávneho posúdenia.

80 V tejto súvislosti treba konštatovať, že pokiaľ ide o preskúmanie zlučiteľnosti pomoci s vnútorným trhom, dotknutý členský štát a zainteresované strany môžu proti predbežnému odôvodneniu Komisie v tomto ohľade počas konania vo veci formálneho zisťovania namietať. Členský štát a v menšej miere zainteresované strany sú vo všeobecnosti v lepšej pozícii preukázať existenciu cieľa verejného záujmu sledovaného prijatím predmetného opatrenia, ktorý by umožňoval vyhlásiť toto opatrenie za úplne alebo čiastočne zlučiteľné (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. apríla 2019, UPF/Komisia, T-747/17, EU:T:2019:271, bod 128).

81 Vzhľadom na to, že ako sa konštatovalo v odôvodnení 126 napadnutého rozhodnutia, belgické orgány nikdy v priebehu konania pred Komisiou nepredložili žiaden argument na dokázanie toho, že sa v prejednávanej veci uplatňuje jedna z výnimiek stanovených v článku 106 ods. 2 ZFEÚ, žalobkyňa nemôže Komisii vytýkať, že z úradnej povinnosti nepreskúmala zlučiteľnosť mechanizmu náhrady podľa zmluvy z roku 1984 s uvedeným článkom.

82 V dôsledku toho treba dospieť k záveru, že Komisia sa správne domnievala, že sa nemožno dovolávať výnimky uvedenej v článku 106 ods. 2 ZFEÚ. Druhý žalobný dôvod je teda potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

O treťom žalobnom dôvode, podľa ktorého Komisia porušila povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o posúdenie sumy, ktorá sa má vrátiť

O prvej časti, podľa ktorej Komisia dostatočne nezohľadnila dôkazy predložené účastníkmi konania, vo svojej tlačovej správe prejudikuje výšku pomoci, ktorá sa má vrátiť, a porušuje svoj rokovací poriadok

83 V rámci prvej časti tretieho žalobného dôvodu žalobkyňa tvrdí, že Komisia si nesplnila svoju povinnosť odôvodnenia, pretože výšku pomoci, ktorá sa má vrátiť, odhadla na približne dva milióny eur, čo zodpovedá sume uvádzanej vedľajším účastníkom konania napriek tomu, že ona aj belgické orgány preukázali, že odhady vedľajšieho účastníka konania nie sú správne. Komisia navyše prejudikovala výšku pomoci, ktorá sa má vrátiť, vo svojej tlačovej správe z 24. júna 2019, pričom však táto suma nebola uvedená v napadnutom rozhodnutí. Podľa názoru žalobkyne mala Komisia odôvodniť, prečo sa rozhodla riadiť návrhom vedľajšieho účastníka konania. To, že tak neurobila, predstavuje nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a výnimku z jej vlastnej procesnej príručky o postupoch v oblasti štátnej pomoci, z ktorej vyplýva, že požiadavka odôvodnenia musí byť prísnejšia, pokiaľ ide o sporné body medzi účastníkmi konania.

84 Komisia a vedľajší účastník konania spochybňujú tvrdenia žalobkyne.

85 Treba konštatovať, že tvrdenia žalobkyne týkajúce sa skutočnosti, že Komisia odhadla výšku pomoci, ktorá sa má vrátiť, na približne dva milióny eur, keď sa stotožnila s týmto posúdením, ktoré uviedol vedľajší účastník konania, sú založené na nesprávnom výklade napadnutého rozhodnutia.

86 Z napadnutého rozhodnutia teda jasne vyplýva, že zmienka o sume dva milióny eur bola uvedená v rámci prezentácie odhadov pomoci, ktorá sa má vrátiť, predložených vedľajším účastníkom konania a belgickými orgánmi, a nie ako dôvod na to, aby Komisia podporila svoje posúdenie tejto sumy.

87 Okrem toho zo znenia napadnutého rozhodnutia nepochybne vyplýva, že Komisia nevyčíslila pomoc, ktorá sa má vrátiť, ale iba stanovila spôsob výpočtu výšky uvedenej pomoci. V tejto súvislosti totiž uviedla, že výpočet sa musí vykonať pre každé zariadenie uvedené v prílohe 10 a zachované na mieste aj po uplynutí dátumu na jej odstránenie, po 15. septembri 2001, pričom za referenciu sa berie nájomné splatné podľa zmluvy z roku 1999 a dane všeobecne sa vzťahujúce na reklamné zariadenia, od dátumu pôvodne stanoveného na odstránenie v prílohe 10 (ak bol neskorší ako 15. september 2001) alebo od 15. septembra 2001 (ak bol skorší ako 15. september 2001) do dátumu skutočného odstránenia, bez zohľadnenia mechanizmu náhrady podľa zmluvy z roku 1984.

88 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba konštatovať, že argumentácia žalobkyne, podľa ktorej Komisia súhlasila s odhadom výšky pomoci, ktorý uviedol vedľajší účastník konania, pričom neodôvodnila, prečo sa rozhodla riadiť návrhom vedľajšieho účastníka konania, je neopodstatnená.

89 Prvú časť tretieho žalobného dôvodu preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.

O druhej časti, podľa ktorej vyčíslenie výšky hypotetickej štátnej pomoci nebolo možné a predstavovalo prekážku jej vrátenia

90 V druhej časti tretieho žalobného dôvodu žalobkyňa spochybňuje analýzu Komisie uvedenú v odôvodneniach 52, 119, 137 a 144 rozhodnutia. Po prvé žalobkyňa tvrdí, že Komisia odmietla odhady belgických orgánov a prijala sumu pomoci navrhnutú vedľajším účastníkom konania. Po druhé žalobkyňa tvrdí, že v každom prípade je v praxi nemožné vyčísliť výhodu, ktorá jej bola údajne poskytnutá, keďže v súlade s jej finančnou štruktúrou zmluva z roku 1984, ktorá upravuje zariadenia uvedené v prílohe 10, nestanovila žiadne nájomné, poplatok za využívanie alebo poplatok a vzťahovala sa na zariadenia uvedené v prílohe 10 a zachované na mieste aj po dátume stanovenom na ich odstránenie. Po tretie tvrdí, že ak by aj Komisia usudzovala, že náhrada medzi zariadeniami odstránenými ešte pred dátumom na ich odstránenie stanoveným v prílohe 10 a zariadeniami, ktoré boli zachované aj po dátume na ich odstránenie, by mohla spôsobiť nerovnováhu, čo žalobkyňa nepredpokladá, Komisia by nemohla požadovať vrátenie z toho vyplývajúcej výhody, lebo vzhľadom na to, že nemôže primerane posúdiť údajnú výhodu, by dodržanie práva na obhajobu mesta Brusel mohlo predstavovať prekážku jej vrátenia v súlade s článkom 16 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 ZFEÚ (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 9).

91 V tejto súvislosti žalobkyňa v replike dodáva, že nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uplatnený v žalobe ju zbavuje možnosti presne spochybniť právne a skutkové okolnosti, na ktorých je založené posúdenie výšky pomoci. Podľa žalobkyne nemožnosť posúdiť výšku hypotetickej výhody, ktorá jej bola údajne poskytnutá, v spojení s uvedeným nedostatkom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, vedie k porušeniu jej práva na obhajobu a bráni preskúmaniu zákonnosti zo strany súdu.

92 Komisia a vedľajší účastník konania spochybňujú tvrdenia žalobkyne. V tejto súvislosti Komisia v duplike namieta neprípustnosť výhrady spojenej s porušením práva žalobkyne na obhajobu, ktorá bola uvedená v replike, a to z dôvodu, že v štádiu žaloby sa domnievala, že mesto Brusel bolo týmto porušením dotknuté. Podľa Komisie treba tento nový žalobný dôvod zamietnuť ako neprípustný v súlade s článkom 84 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu.

93 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že Komisia odmietla odhady belgických orgánov a uznala výšku pomoci navrhnutú vedľajším účastníkom konania, treba na jednej strane pripomenúť, že v bodoch 87 a 88 vyššie sa konštatovalo, že Komisia nevyčíslila pomoc, ktorá sa má vrátiť, ale iba stanovila spôsob výpočtu výšky uvedenej pomoci bez toho, aby výšku pomoci uvedenú vedľajším účastníkom konania schválila. Na druhej strane treba konštatovať, že Komisia vysvetlila dôvody, prečo je podľa nej výhoda, ktorá bola žalobkyni poskytnutá, väčšia, než je výhoda odhadovaná belgickými orgánmi. Komisia tak uviedla, že sa domnieva, že odhad uvedenej výhody na 200 000 eur predložený uvedenými orgánmi je neopodstatnený, lebo bol vypočítaný na základe nesprávneho zohľadnenia mechanizmu náhrady podľa zmluvy z roku 1984.

94 Pokiaľ ide o údajnú nemožnosť vyčísliť výhodu, ktorá bola žalobkyni poskytnutá, a údajné porušenie práva na obhajobu, ktoré z toho vyplýva, treba na úvod uviesť, že tvrdenie žalobkyne je založené na porušení povinnosti odôvodnenia stanovenej ako právo na obhajobu v článku 41 ods. 1 písm. c) Charty základných práv Európskej únie. Pokiaľ ide o žalobný dôvod týkajúci sa verejného poriadku, možno ho uviesť v štádiu repliky (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. júla 2017, Badica a Kardiam/Rada, T-619/15, EU:T:2017:532, bod 42).

95 Treba ďalej konštatovať, že tvrdenia žalobkyne týkajúce sa údajnej nemožnosti vyčísliť výhodu, ktorá jej bola poskytnutá, a údajné porušenie jej práva na obhajobu a práva na obhajobu mesta Brusel sú založené na nesprávnom predpoklade. Žalobkyňa sa totiž v podstate domnieva, že jedinou výhodou, ktorú by prípadne bolo možné zohľadniť, je výhoda vyplývajúca z nerovnováhy medzi počtom zariadení uvedených v prílohe 10 predčasne odstránených ešte pred dátumom na ich odstránenie a počtom zariadení zachovaných ako kompenzácia aj po dátume stanovenom v prílohe 10. Podľa žalobkyne predstavuje zachovanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 výhodu len v rozsahu, v akom ide uvedené zachovanie nad rámec toho, čo kompenzuje mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984. Tento predpoklad, ktorý bol uvedený v rámci konania pred podaním žaloby belgickými orgánmi a ktorý Komisia zamietla, však nie je správny. Ako sa totiž uvádza v bodoch 25 až 42 vyššie, zachovanie a využívanie niektorých zariadení uvedených v prílohe 10 žalobkyňou po dátume stanovenom v tejto prílohe predstavujú hospodársku výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Preto, ako Komisia správne uvádza v napadnutom rozhodnutí, výpočet mal byť vykonaný pre každé zariadenie uvedené v prílohe 10 a zachované po dátume na jeho odstránenie stanovenom v tejto prílohe po 15. septembri 2001, pričom sa ako referencia berie nájomné splatné podľa zmluvy z roku 1999 a dane všeobecne sa vzťahujúce na reklamné zariadenia, od dátumu pôvodne stanoveného na odstránenie v prílohe 10 (ak bol neskorší ako 15. september 2001) alebo od 15. septembra 2001 (ak bol skorší ako 15. september 2001) do dátumu skutočného odstránenia, bez toho, aby sa zohľadnil mechanizmus náhrady.

96 Pokiaľ ide o tento spôsob výpočtu stanovený v napadnutom rozhodnutí, treba spresniť, že podľa ustálenej judikatúry, keď Komisia nariaďuje vrátenie pomoci, ktorá bola vyhlásená za nezlučiteľnú so spoločným trhom, nie je povinná stanoviť presnú výšku pomoci, ktorá má byť vrátená (pozri rozsudok z 13. februára 2014, Mediaset, C-69/13, EU:C:2014:71, bod 21 a citovanú judikatúru). Podľa judikatúry teda stačí, ak rozhodnutie Komisie obsahuje údaje umožňujúce osobe, ktorej je určené, výšku pomoci, ktorá sa má vrátiť, bez neprimeraných ťažkostí určiť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. októbra 2007, Komisia/Francúzsko, C-441/06, EU:C:2007:616, bod 41), čo je prípad prejednávanej veci.

97 Vzhľadom na už vyššie uvedené je potrebné zamietnuť druhú časť tretieho žalobného dôvodu, a teda aj tretí žalobný dôvod ako nedôvodné.

O štvrtom žalobnom dôvode, podľa ktorého je štátna pomoc uznaná v napadnutom rozhodnutí v každom prípade premlčaná

98 V rámci štvrtého žalobného dôvodu žalobkyňa spochybňuje odôvodnenia 66 a 67 napadnutého rozhodnutia, pričom tvrdí, že východiskovým bodom na výpočet poskytnutej pomoci v prejednávanej veci nie je dátum ukončenia využívania každého zariadenia uvedeného v prílohe 10, ktoré bolo zachované aj po dátume stanovenom v tejto prílohe, ale dátum rozhodnutia o náhrade v dôsledku predčasného odstránenia niektorých z uvedených zariadení na žiadosť mesta Brusel. Podľa žalobkyne vzhľadom na to, že mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984 existoval už od 31. júla 2000, nech bol na účel rozhodnutia o uplatnení tohto mechanizmu zvolený akýkoľvek dátum, predchádzal 15. septembru 2001. Vrátenie prípadnej pomoci je teda premlčané, keďže prvá žiadosť Komisie o informácie určená belgickým orgánom bola z 15. septembra 2011.

99 Komisia a vedľajší účastník konania spochybňujú tvrdenia žalobkyne.

100 Podľa článku 17 ods. 1 nariadenia 2015/1589 sa na právomoc Komisie vymáhať pomoc vzťahuje premlčacia doba desať rokov. Článok 17 ods. 2 toho istého nariadenia stanovuje, že premlčacia doba začína plynúť dňom, keď sa neoprávnená pomoc udelila príjemcovi buď ako individuálna pomoc, alebo ako pomoc podľa schémy pomoci, a že akýkoľvek úkon Komisie alebo členského štátu konajúceho na žiadosť Komisie v súvislosti s neoprávnenou pomocou preruší premlčaciu dobu.

101 Podľa judikatúry určenie momentu poskytnutia pomoci sa môže líšiť v závislosti od povahy predmetnej pomoci, takže v prípade viacročného režimu, ktorý sa prejavuje opakujúcimi sa platbami alebo opakujúcim sa udeľovaním výhod, môže byť deň prijatia právneho aktu predstavujúceho právny základ pomoci značne vzdialený odo dňa, keď bude podnikom skutočne poskytnutý prospech z výhody. Za takých okolností sa musí na účely výpočtu premlčacej doby pomoc považovať za priznanú jej príjemcovi až vtedy, keď mu bola skutočne poskytnutá (rozsudok z 8. decembra 2011, France Télécom/Komisia, C-81/10 P, EU:C:2011:811, bod 82).

102 V prejednávanej veci treba konštatovať, že štátnym opatrením, ktoré Komisia považuje za štátnu pomoc, je zachovanie a využívanie žalobkyňou niektorých zariadení uvedených v prílohe 10, bez platenia nájomného a daní, od dátumu stanoveného na ich odstránenie v tejto prílohe do dátumu skutočného odstránenia.

103 Vzhľadom na túto charakteristiku dotknutej pomoci treba konštatovať, že bez ohľadu na dátum, kedy bolo pred 31. júlom 2000 prijaté rozhodnutie týkajúce sa údajného mechanizmu náhrady podľa zmluvy z roku 1984, je dátumom, dokedy mali byť tieto zariadenia odstránené, práve dátum, od ktorého žalobkyňa skutočne požívala výhodu spočívajúcu v neplatení nájomného a daní za zariadenia uvedené v prílohe 10. Práve tento dátum teda predstavuje dátum, ku ktorému bola pomoc poskytnutá žalobkyni v zmysle článku 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589, a teda aj dátum, od ktorého začala plynúť premlčacia doba.

104 Treba ďalej konštatovať, že v prejednávanej veci pomoc spočívala v pravidelnom poskytovaní výhod, keďže dane a nájomné za zariadenia uvedené v prílohe 10 a zachované aj po dátume na ich odstránenie stanovenom v tejto prílohe boli pravidelne platené až do dátumu ich definitívneho odstránenia.

105 Nakoniec, keďže žiadosť o informácie, ktorú Komisia zaslala belgickým orgánom, bola z 15. septembra 2011, každá prípadná pomoc poskytnutá žalobkyni pred 15. septembrom 2001 je v každom prípade premlčaná.

106 V dôsledku toho metodika výpočtu výšky pomoci stanovená Komisiou, podľa ktorej sa výpočet musí vykonať pre každé zariadenie uvedené v prílohe 10 a zachované aj po uplynutí dátumu stanoveného v tejto prílohe po 15. septembri 2001, pričom sa ako referencia berie nájomné splatné podľa zmluvy z roku 1999 a dane všeobecne sa vzťahujúce na reklamné zariadenia, od dátumu pôvodne stanoveného na odstránenie v prílohe 10 (ak bol neskorší ako 15. september 2001) alebo od 15. septembra 2001 (ak bol skorší ako 15. september 2001) do dátumu skutočného odstránenia bez toho, aby sa zohľadnil mechanizmus náhrady podľa zmluvy z roku 1984, je teda správna.

107 Z toho vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, napadnuté rozhodnutie nie je protiprávne v rozsahu, v akom sa Komisia domnievala, že štátna pomoc, ktorú konštatovala, nie je premlčaná.

108 Vzhľadom na už vyššie uvedené je potrebné zamietnuť štvrtý žalobný dôvod, a teda aj žalobu v celom jej rozsahu.

O trovách

109 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

110 Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Komisia v súlade s jej návrhmi. Keďže vedľajší účastník konania nenavrhol uložiť žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania, znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (prvá komora)

rozhodol takto:

1. **Žaloba sa zamieta.**

2. **JCDecaux Street Furniture Belgium znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Európskej komisii.**

3. **Clear Channel Belgium znáša svoje vlastné trovy konania.**

Kanninen Jaeger Stancu

Tento rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 7. septembra 2022.

Podpisy